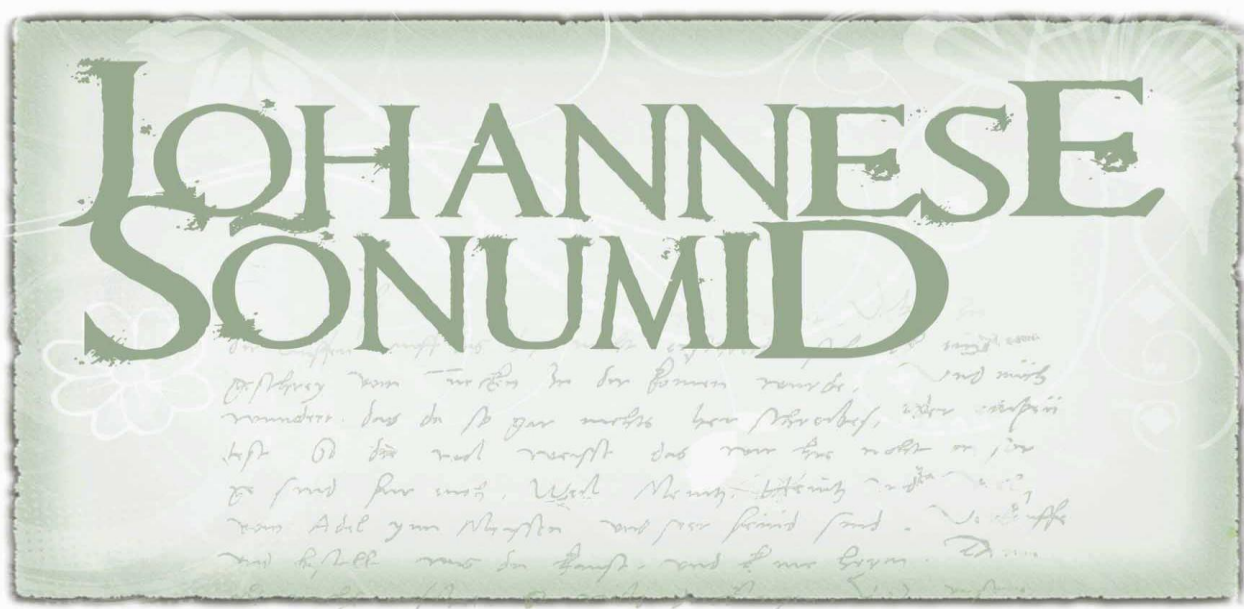

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus JUULI 2021

Mine ja kuuluta!

Maarja Magdaleena tuli ja kuulutas jüngritele:

„Ma olen näinud Issandat.“ Jh 20:18.

Juulikuu juhtsõna tuletab meelde olukorda, kui jüngrid olid mures ja teadmatuses. Nende Õpetaja oli ülekohtuselt surma mõistetud, risti löödud, surnud ning maha maetud. Kõik jüngrite õndsad lootused olid purunenud. Ärevus ja hirm olid seda suuremad, et ka Jeesuse haud oli seletamatul kombel avatud ning Issanda ihu polnud enam seal. Mis saab edasi?!

Meiegi oleme viimase 16 kuu jooksul läbi elanud palju muret ja teadmatust. Pooleteise aasta jooksul pole olnud võimalik teha ei pikki ega lühikesi plaane ega elada tavapärasel rutiinis. Tegelikult sai hoopis piiratud suhtlus virtuaalsete vahendite abil: virtuaalsed jumalateenistused, tühjad tänavad, sulgumine koduseinte vahele ja igatsus kaasinimestega päris kohtumiste järele.

Selle kõige keskel oli ja on jätkuvalt meil, ristiinimestel, ikka seesama kohustus ja ülesanne: kuulutada. Tunnistada, et ka kõige ohu, ärevuse ja piirangute keskel võime kohtuda elava Issandaga.

Jeesus oli oma jüngritega nii õnnes kui õnnetuses. Tõesti – valitud vähesed jüngrite hulgast võisid ilmutismäel imetleda Tema taevalist hiilgust. Nad olid Temaga siis, kui Ta vaigistas tormi, avas pimedate silmi, kurtide kõrvu ja tõstis jalutud jalule. Jüngrid nägid Jumala Poega nutmas Laatsaruse haua Jeruusalemma mõistmatuse pärast. Nad nägid Teda Geetsemani aias ning suremas ristil.

Jumala pääste pole meiega vaid siis, kui meie arvates kõik ikka hästi läheb. Ta on meiega samavõrd ka siis, kui kõik läheb hoopis vastu meie tahtmist ja mõistmist. Selles ongi Jumala arm, et Ta ei lahku meist ka siis, kui meie arvates on õnn meile selja pööranud.

Eestimaa suvi 2021 on tänu Jumalale taas lootusrikas ning täis kauaoodatud võimalusi osa saada koos olemise rõõmust. Pühakojad on taas vabalt avatud jumalateenistusteks. Kirikusse tohivad taas koguneda suviste muusikaelamuste nautijad. Misjonitööd ei takista välised ohud ega piirangud.

Meile kõlab Issanda kutse: „Mine ja kuuluta!“ Haarakem sellest kinni kui uuest, meile kingitud väljakutsest ja armuajast. Neid, kes vajavad lohutust ning uut julgustust, on hulganisti. Nii selleks, et arukalt ning vastutustundlikult jagu saada endiselt maailmas ringi luuravast pandeemiast, kui ka selleks, et uute ja veel teadmata proovilepanekute ületamiseks oma ihu ja hinge elava usuga kinnitada. Sest ELU ISSAND oli, on nüüd ja jääb igavesti meiega.

Õnnistatud imeilusat Eestimaa suve soovides

Mart Salumäe

EELK Põhja-Ameerika praostkonna praost

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA JUULIS.

Tšaikovski Festival 1. – 3. juuli.

N. 1. juuli kl 20 Kontsert „Veneetsia Peterburi“ Tallinna Kitarrikvartett (Jaani kirik). Piletid eelmüügist ja kohapeal. www.eestikontsert.ee

R. 2. juuli kl 9 hommikupalvus, teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

Kontsert kl 21 „Serenaad“ Dmitri Sinkovski (dirigent) ja Tallinna Kammerorkester (Toomkirik).

L. 3. juuli Kontsert kl 18 „Valse sentimentale“. T. Sink (tšello) ja M. Novakovic (akordion) (Jaani kirik). **Kl 23 Öökonsert.** Voces Tallinn, dirigent Risto Joost (Toomkirik).

P. 4. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Issanda teenistuses. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, praost Mart Salumäe (Toronto), Teno Ilves, organist Lia Salumäe, koorijuht Sirje Kaasik ja toomkoor (Toomkirik). **Kl 12.30 leerikooli alustamine Jaanimajas Kooli 6.**

R. 9. juuli kl 9 hommikupalvus, teenib õpetaja Kristo Hüdsi (Jaani kirik).

P. 11. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Armastuskäsk. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

R. 16. juuli kl 9 hommikupalvus, teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

P. 18. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Kirgastatud Kristus. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (Toomkirik).

XXVIII Haapsalu Vanamuusika Festival 22. – 25. juuli.

N. 22. juuli kl 20 avakontsert – Georg Friedrich Händeli oratoorium - Theodora (1750). Maria Valdmaa (sopran); Tuuri Dede (metsosopran); Terry Wey (kontratenor, USA/Šveits); Mati Turi (tenor); Alvar Tiisler (bariton); Kammerkoor Voces Tallinn. Haapsalu Festivali Barokkorkester. Dirigent Toomas Siitan. Piletiga (Toomkirik). <https://www.studiovocale.ee> Piletid eelmüügist ja kohapeal.

R. 23. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik), teenib piiskop Tiit Salumäe. **Kontsert kl 18** Reet Sukk (traversflööt) ja Reinut Tepp (klavessiin). Piletiga (Jaani kirik). **Kontsert kl 20** Bruges 1487: Jacob Obrecht “Missa de Sancto Donatiano”; Capella Pratensis (Holland). Piletiga (Toomkirik).

L. 24. juuli Kontsert kl 18 Andrew Lawrence-King - (barokkharf, Guernsey). Piletiga (Jaani kirik).

Kontsert kl 20 Barricades. Jean Rondeau (klavessiin, Prantsusmaa); Thomas Dunford (*archiliuto*, Prantsusmaa). Couperin, de Visée, Marais, Charpentier, Rameau, Lambert, D’Anglebert, Forqueray. Piletiga (Jaani kirik).

P. 25. juuli kl 11 Kirgastamispüha jumalateenistus armulauaga. Teema: Tõde ja eksitus. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

Kontsert kl 18 “Kuninglik kontsert” – ansambel Floridante. Marta Paklar (sopran); Villu Vihermäe (*viola da gamba*); Saale Fischer (klavessiin); Andrew Lawrence-King (ansambli juht, barokkharf). Piletiga (Jaani kirik). **Festivali lõppkontsert kl 20** Bachi ja Vivaldi instrumentaalkontserdid.

Ansambli juht Thomas Dunford. Jupiter Ensemble (Prantsusmaa). Piletiga (Toomkirik).

N. 29. juuli kl 19 – kirikukontsert – esineb ansambel Hortus Musicus. Dirigent Andres Mustonen. Piletiga (Toomkirik).

R. 30. juuli kl 9 hommikupalvus, teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

KOGUDUSE KODULEHT ON UUENDATUD.

Oleme uuendanud ja kaasajastanud meie koguduse kodulehe. <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Kodulehelt saame vajalikku informatsiooni ja lugeda ka meie kuukirja Johannese Sõnumid. Kutsume kõiki aktiivselt kaasa lööma – ära ole pealtvaataja, vaid tegija!

SUVINE LEERIKOOL 2021.

Hea kaasteeline!

Meie koguduse leerikursus toimub arutlevas vormis ja annab leerikoolis osalejatele võimaluse kuuldu üle mõtteid vahetada ning neid analüüsida.

Mis on leerikool? Leeritundides arutleme ristiusu oluliste teemade üle, nt mis on usk ja keda/mida uskuda? Kes on Jumal ja kas Tema juhib inimese elu? Miks peaks inimene olema ristitud ja milline tähendus on inimese jaoks kirikul ja armulaual? Miks on maailmas kurjus ja kannatus? Kuidas elada õigesti ja hästi? Mis saab peale surma? Kes on kristlane ja mida tema usub? Leerikoolis püüamegi arutleda ja õppida, mida kirikus usutakse. Püüame leida vastuseid küsimustele, mis on seotud Jumalaga, Jeesuse Kristusega ja Püha Vaimuga.

Leerikooli oled oodatud alates 16. eluaastast. Oodatud on kõik huvilised.

Leerikooli tulles ei pea olema ristitud. Ristimine võib toimuda leerikooli ajal.

Meie koguduse leerikursus kestab umbes 2-3 kuud. Kokku saame 7-8 korral ning leeritunni pikkus on 1,5 tundi.

Leerikool algab pühapäeval, 4. juulil kell 12.30 Jaanimajas Kooli 6. Esimesel kokkusaamisel tutvume üksteisega ning lepime kokku edasiste kokkusaamiste ajad. Pooled leeritunnid toimuvad veebikeskkonnas.

Leerikursuse hind on 70 €. Kursust juhivad piiskop Tiit Salumäe ja õpetaja Kristo Hüdsi.

Kohtumiseni leeris!

Registreerimine aadressil haapsalu@eelk.ee

EELK KIRIKUKOGU TÖÖST.

EELK Kirikukogu XXX koosseisu 8. erakorraline istungjärk toimus veebis 7. juunil 2021. Kirikukogu pikendas piiskoppide Tiit Salumäe ja Joel Luhametsa ametiaega 72. eluaastani. Päevakorras oli EELK põhikirja ning kiriku seadustiku parandused. Seadustiku muudatusettepanekute korje algas juba aastate eest peapiiskop emeeritus Andres Põderi juhitud õigusloome komisjonis. Tehtud töö võttis üle kirikukogu õiguskomisjon. Konsistoorium kui eelnõu algataja tõi kõik parandused ja ettepanekud, selgitused ja põhjendused kirikukogu ette ning algasid hääletamised. Koroonaaeg tõi uuendusi ka kirikukogu töökorraldusse. Nii said suure saali osaks ka saadikute kodud ja töökabinetid.

Erakorralisel istungjärgul jätkusid tööd põhikirja ja seadustikuga. Põhikirja muudatused oli vajalik sisse viia, sest koos koguduste juhatuste liikmeskonna muudatustega on vaja Äriregistrile teada anda ka muudatustest põhikirjas. Kirikukogu kiitis heaks muudatused, mis käsitlevad kiriku liikmeskonda – EELK ühest kogudusest teise liikumine loetakse toimunuks, kui koguduse õpetaja on teinud sissekande koguduse liikmete registrisse. Kui selleks vajalik kirikutäht ei jõua uude kogudusse kuu aja jooksul, võib õpetaja lähtuda ka ristimis- või leeritunnistusest. Lõpetati kirikukohtu institutsioon ülesannete delegeerimisega õiguskomisjonile. Kirikukogu pädevusse määrati piiskopliku nõukogu ja vaimulike konverentsi kodukordade muutmine.

Kirikukogu kiitis heaks SA EELK Perekeskuse ja EELK diakoonia- ja ühiskonna sihtasutuse liitmise. XXX kirikukogu koguneb järgmist korda 13.–14. septembril. Novembris astub ametisse uus, XXXI kirikukogu koosseis.

Küllike Valk,
kirikukogu liige

Vt ka artikleid ajalehes Eesti Kirik:

<http://www.eestikirik.ee/tihe-kirikukogu-toopaev-toi-rea-uusi-seadusi/> (Eesti Kirik, 09.06.2021)

<http://www.eestikirik.ee/piiskopkondade-teema-tekitab-parast-kirikukogu-otsust-elevust/>
(Eesti Kirik, 19.05.2021)

<http://www.eestikirik.ee/kirikukogu-andis-loa-piiskopkondade-moodustamiseks/>
(Eesti Kirik, 05.05.2021)

<http://www.eestikirik.ee/mida-otsustas-kirikukogu-piiskopkondade-teemal/> (Eesti Kirik, 05.05.2021)

MISSIO-RÄNNAKU PEAPROOV.

5. juunil toimus Ridala koguduse korraldatud rännak Eesti ajaloo sõlmsündmuste radadel. Üritus oli omamoodi peaprooviks retkele, mis on kavas läbi viia augustis Missio Läänemaa raames.

Väike rändurite grupp alustas päeva Ridala Püha Maarja-Magdaleena kirikus, kus õpetaja Küllike Valk luges päevapsalmi ja ühiselt lauldi Palveränduri laul. Siis asuti teele, giidiks koguduse liige Mati Kukk.

Esimene peatus tehti Sinalepa külas Püha Nikolause apostlik-õigeusu kiriku varemete juures. Jutuks võeti usuvahetuse aeg Eesti territooriumil XIX sajandi II pooles. Retke juht Mati meenutas oma koolipõlve kiriku kõrval seisva pastoraadi hoones.

Teiseks peatuspaigaks oli Põgari-Sassi külas asuv Mäevalla baptisti palvela, kus 22. septembril 1944 pidas oma viimase koosoleku Otto Tiefi valitsus. Valitsuse liikmed ootasid kaatrit, mis toimetaks neid Rootsi, kuid mitmete halbade asjade kokkulangemise tõttu seda ei sündinud. Ainsana pääses vabasse maailma riigisekretär Helmut Maandi, kellel oli vaprust ja meeleskindlust minna osalt jalgsi, osalt ujudes Tauksi laiule, kust möödasõitev laev ta kaasa võttis. Tal oli kaasas üks eksemplar Riigi Teatajast, mis sisaldas Vabariigi Presidendi ülesandeid täitnud peaminister Jüri Uluotsa käskkirja Tiefi juhitava valitsuse ametisse nimetamise kohta. See oli dokumentaalseks tõendiks Tiefi valitsuse loomise kohta ja aluseks Eesti Vabariigi õigusliku järjepidevuse kandmisele. Ajaloo sündmustega seoses meenutati ka aega 138 aastat tagasi, kui Ridalasse asutati Eesti esimene baptistikogudus.

Edasi suundus seltskond Puise külla, kus peatuti Puise ninas asuva paadipõgenike mälestusmärgi juures. Teadaolevalt lahkus 1944. a sügisel punaterrori hirmus Eestist ca 80 000 inimest. Peamiselt põgeneti meritsi ning Läänemaa rannikukülad Puise ja Kiideva olid paigaks, kust ohtlikule teele asuti. Mati Kukk oli toona väike poiss, kuid mäletab põgenike tulva ning seda, kuidas inimesed otsisid pisimatki võimalust üle mere saamiseks. Mati endagi pere pidi põgenema, kuid ema mõtles viimasel hetkel ringi.

Rännuseltskonna viimane peatus oli Puise Nina talus, kus võõrustajateks Leili ja Indrek Jõgisoo. Peremees viis rändurid väikesele paadisõidule. Ehkki ilm oli suvine ja mitte kuidagi võrreldav septembritorjudega, oli „tuulepealsele rannikualale“ sobivalt piisavalt tuult, et kröömikese võrra ette kujutada, kuidas 20-tunnine teekond ülerahvastatud paadis võis välja näha. Pärast meresõitu sai kinnitada keha 7-st kalast valmistatud supi ja hõrgu isetehtud odrakaraskiga. Ühises osaduses arutasime päevamuljeid ja igaüks võis soovi korral jagada killukesi oma isiklikest rännakutest.

Selline oli üks vahva, natuke isamaaline ja natuke oikumeeniline rändamine Läänemaa Ridala kandis. Kui Ridala rahvaga kokku leppida, saab selliseid rändamisi korraldada enne suure Missio-nädala saabumist veelgi.

On olnud minekuid,
on olnud jäämisi,
on tulnud tagasi
või uude paika jäädud.

Kuid vaimus ikka liigutud on edasi
ja inglid kaitseks olnud teede käänul.

Tiia Laar

NOPPEID ROOTSI XXVII LEERIKOOLI ESSEDEST „MIDA TÄHENDAB OLLA KRISTLANE 21. SAJANDIL“.

- Leerilaager osutus perfektseks võimaluseks taas usuga tutvuda. Siin kohtasin uusi perspektiive, isiksusi ja tõlgendusi usust. Need võimaldasid mul enda spirituaalsust seostada ristiusuga. Minu jaoks tähendab ristiusk taas iseenda leidmist.
- 21. sajandil kristlane olla tähendab, et olen üks osa ühest suuremast perest. Olla kristlane tähendab, et sa ei ole mitte kunagi üksinda.
- Kristlaseks olemine annab ka põhjuse proovida olla nii hea inimene kui võimalik.
- Ristiusu kõige tähtsam roll on, et panna inimesi mõtlema ja argipäevast samme tagasi astuma ja mõtiskleda meid ümbritseva üle. See õpetab olema alandlik.

- Kristlaseks olemine tähendab, et sul on vastused elu kõige suurematele küsimustele ja aimdus sellest, mis juhtub peale surma.
- Ma pole suurema osa oma elust mitte ühtegi jumalat uskunud või religiooni järginud ega aru saanud, miks usutakse. Nüüd, peale leerilaagrit, saan ma sellest palju paremini aru.
- Kui oled usklik tänapäeva maailmas, võib see ka tähendada seda, et teistel inimestel on sinust raskem aru saada ja sinu usku aktsepteerida, lisaks on rohkem reegleid, mida pead järgima.
- Leerilaagri jooksul on piibel mulle palju õpetanud sellest, kuidas teistega käituda, aga ka teisi eluks vajalikke oskusi.
- 21. sajandi maailm on sekulariseerunud ja inimesed Jumalast kaugenenud, on vaja julgust ja enesekindlust, et nendele arengutele vastu seista.
- Kuna 21. sajandil on paljud erinevad rahvused ja erinevate usutunnistustega inimesed samadesse riikidesse kogunenud (Rootsi on eriti hea näide), siis on kristlastel oluline näidata respekti ja kaastunnet kõigi vastu.
- Olen hästi tänulik, et tänapäeval on head võimalused usu praktiseerimiseks.
- Ühiskonnas on praegu, kriisiajal, tugev tarvidus kiriku järele. Kristlus ja vaimsus pakub turvatunnet, rahu ja kõlblust ning aitab inimesel toime tulla rasketes olukordades. Samas avab see mõtteid ning jutlustab headusest ja leplikkusest.
- Usk õpetab inimesi vaatama iseendast kaugemale, nägema oma elu osana laiemast kontekstist.
- Kristlane on see, kellel on silmad rohkem südame kohal, kes püüab ennast täiendada ning järgida kristlikke põhimõtteid ja kirikukalendri sündmusi.
- Minu arvates tähendab kristlaseks olemine seda, et armastatakse ennast, oma peret, sõpru ja elu ning armastada Jumalat, kes selle kõik on loonud.
- Kui sa loed piiblit nagu kõik oleks tõsi, siis ma isiklikult arvan, et sa teed seda valesti. Piibel ei ole üks fakti-raamat, vaid tööriist. Tööriist, mis aitab meil õigesti elada.
- Mina olen veendunud, et ainus tähtis asi maailmas on armastus ja pole paremat viisi seda manifesteerida kui kristlikult elada.

Pilt leerilaagrist 2021 Rootsi Metsakodus ja leeripühast 27. juunil Stockholmi Jakobi kirikus.

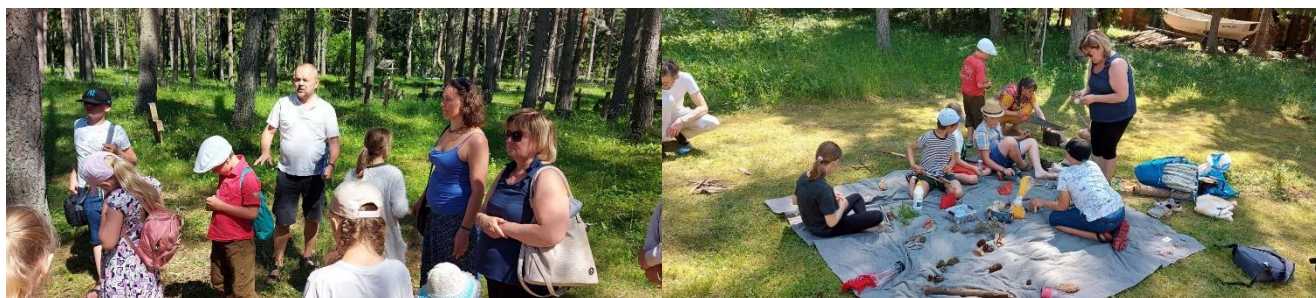
- Minu jaoks tähendab 21. sajandil kristlaseks olemine Piibli teada-tuntud põhimõtete järgmist.
- Pole vahet, kas olla kristlane 21. sajandil või mõnel teisel ajal, sest kõik koosneb armastusest.
- Olla kristlane 21. sajandil tähendab teha ise oma valikud. Vanasti see nii ei olnud, inimesed ei saanud valida, kas nad usuvad või mitte. Kuna tänapäeval saavad inimesed valida, kellesse või millesse nad usuvad, on ka nende uskumine ausam.

- Kristlus on minu jaoks veel midagi uut, millega ma pean harjuma. Kristlus on minu jaoks huvitav ja ma olen õnnelik, et ma usu enda jaoks leidsin.
- Midagi, mida ma teha saan, on see, et ma arendan enda teadmisi ja aitan ka oma lähedastel kristlusest paremini aru saada, kuna see ei olnudki nii hull, kui ma arvasin. Ma ei saa lubada, et ma hakkan iga päev palvetama, kuid ma tean, et mul on keegi, kelle poole pöörduda, kui ma abi vajan.
- Ühiskond on küll sekulariseerunud ja mitteusklikke palju, kuid ma loodan, et inimesed leiavad tee kirikusse ja tähistavad vähemalt meie traditsioone, mida ka kirik edasi kannab ning aitavad sellega usu elus hoida.
- Põhimõtteliselt on tänapäeval kristlaseks olemine vabam ja isiklikum kui varasematel sajanditel, sest tänapäeval ei saa keegi sind sundida kristlaseks. Igaühel on oma põhjus, miks kristlaseks saada ja kuidas kristlasena elada.

LASTEKIRIKU VÄLJASÕIT VORMSILE.

Laupäeval, 19. juunil toimus lastekiriku aasta lõpetamine Vormsi saarel. Tahtsime Vormsile minna juba eelmise aasta septembris, aga tookord oli väljasõidu päeval nii tugev tuul, et laev saarele ei sõitnud.

Sel korral oli ilm soe ja päikesepaisteline. Saime kokku Haapsalu raudteejaamas, sealt saatis piiskop Tiit Salumäe meid palvega teele.

Kõigepealt kohtusime Vormsi Püha Olavi kirikuõpetaja Ants Rajandoga. Ta rääkis meile kirikust, selle ajaloost. Vaatasime laemaale ja kantsli kujundust. Lapsed said ka teada, et kirik ehitati kunagi mere äärde, aga nüüd on maa nii palju tõusnud, et kiriku juurest mereni on paras jagu maad minna.

Käisime ka Vormsi surnuaial rõngasriste ehk päikeseriste vaatamas.

Kinkisime kirikuõpetajale meie koguduse raamatu „Sada palvet“.

Seejärel suundusime lõkkeplatsile, õnnitlesime kõiki lastekiriku lapsi, kellel oli aprillis, mais või juunis sünnipäev olnud, grillisime vorste ja vahukomme. Lapsed said ka tunnistused kutsega sügisel jälle lastekirikusse tulla.

Peale sööki korjasime metsast koos juhendaja Maarja Koppelmaaga kuivanud oksid, käbisid, puukoort ja kõike põnevat, mis metsas leidis. Pärast näitas Maarja, kuidas saab nendest huvitavaid asju meisterdada. Valmisid käbiloomad, purjekas, kaelakeed, pistoda ja palju muud.

Enne ärasõitu käisime vaatamas Saxby tuletorni. Torn on ehitatud 1864. aastal ja selle kõrgus on 24 meetrit. Põnev oli ülevalt kõrgelt vaadata saart ja merd.

Tagasisõidul sõime praamil jäätist ja lapsed ütlesid, et see oli tore ja huvitav päev.

Sirje Jätsa

Lastekiriku õpetaja

TEELISTE KIRIKUD.

Palveteekonna laul Taavetilt: „Ma rõõmustasin, kui mulle öeldi: „Lähme Issanda kotta!““ Ps 122:1
Teatmik „Teeliste kirikud“ tutvustab Eesti kauneid pühakodasid. Teatmikus on kaardid vajaliku lisainfoga.

Jaani kirik on teelistele ja palveränduritele avatud laupäeviti 11-17 ja pühapäeviti 13-16.
Toomkirik on avatud muuseumi kaudu kogu nädala ja teelistele pühapäeviti kell 10 – 13.
Ootame abilisi. Anna palun teada oma soovist tulla valvesse, vabad ajad kodulehel.(Lia 53039835).

LUUKA 10 ELUSTIILI KOOLITUS:

Mul oli rõõm osaleda Luuka 10 elustiili veebikoolitusel, mille viis läbi EELK Misjonikeskuse koolituste koordinaator, Soome luterliku evangeeliumiühingu misjonär Liisa Rossi. Saime viiel öhtul Teamsi kaudu 1,5 tundi koos olla. Osalejaid oli üle Eesti ja ka Soomest.

Koolituse eesmärk oli avada seda, mida tähendab igapäevaselt Jeesuse järgmine tänapäeva maailmas ning kuidas sellest võiks saada elustiil ja oma argielu normaalne osa. Mida tähendab Jeesuse järgimine igapäevaelus? Kas misjonikäsk kehtib ka tänapäeval? Kuidas mina seda täitma peaksin? Või kas peaksin? Need on küsimused, mida paljud kristlased endale sageli esitavad.

Mt 28:19-20 on kirjas Jeesuse misjonikäsk: „Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.“

Jeesus andis oma jüngritele juhiseid, mida on võimalik vaadelda nelja sammuna ning neid teostades võib iga kristlane järgida Jeesust ka tänapäeval. Need sammud on: õnnista, sõbrune, aita, kus saad, räägi Jeesusest.

Igal korral räägiti ja arutleti ühe teema üle. Toimusid ka grupivestlused. Mitmed kursusel osalejad olid varasemalt selle läbinud ja rääkisid, et nad kasutavad õpitut ja see toimib ning et uus kursus tugevdas ja andis hoogu juurde.

Mind kõnetas enim see, et võin neid samme astuda vaikselt oma mõttes ning kasutada sõnu vaid siis, kui see on vältimatu. Vaikne palve toimib kõigis olukordades. Ma saan olla mina ise, selline nagu Jumal on mind loonud.

Kindlasti on osadus mõjuvam, kui saab olla kontaktõppes.

Koolitaja pakkus välja, et on huvi korral valmis heameelega ka kogudustesse kohapeale tulema.

Huvilised saavad rohkem infot veebilehelt

<https://misjonikeskus.eelk.ee/luuka-10-elustiili-koolitus-veebis-5-11-05/>

Kaire Klaos

SAAME TUTTAVAKS – RAUL TAMMET.

Raul Tammet on olnud meie koguduse aktiivne liige alates 1999. aastast, kuulub mitmendat perioodi koguduse nõukogusse ja on kuulunud ka koguduse juhatusse. Tema pikka ja kirevat elu on võimatu mahutada väiksesse artiklisse, kuid killukesi sellest saab järgnevatelt ridadelt lugeda.

Raul Tammet on elupõline läänlane, kuigi sündinud ja koolis käinud Tallinnas. Tema isa-ema olid mõlemad pärit Leedikülast. Lapsepõlves veetis väike Raul palju aega oma vanatädi hoole all Silla külas. Kuna vanatädi ja tema elukaaslane olid usklikud, käidi pühapäeviti jumalateenistusel lähimas

kirikus, Kullamaal. Just sealt pärinevad Rauli esimesed mälestused ja kokkupuuted kirikuga. Meeles on kirikusse sõit – suvel vankri, talvel reega. Üks eriline mälestuskild on pärit kaskedega kaunistatud Kullamaa kirikust: võis olla nelipühade aeg aastal 1956 või 57 ja leeriõnnistust oli saamas üle saja noore. „See oli unustamatu vaatepilt,“ meenutab Raul.

Alg- ja põhihariduse omandas Raul Meriväljal ja Pirital. Kuna Pirita koolis oli poisi õppimine raskendatud üldise madala õppeedukuse ja õpilaste halva läbisaamise tõttu, otsustas ta pärast põhikooli lõppu jätkata õpinguid tollases Tallinna 21. Keskkoolis. Konkursikorras sai ta sisse füüsika eriklassi. „Füüsika õpetaja oli seal väga tugev,“ kiidab Raul. Kui kooliõpikud läbi olid võetud, asuti isegi ülikooli-füüsika kallale. Ka muidu oli koolis õppimine väga heal tasemel. „Meil oli väga tugev lend, kõik peale ühe läksid edasi õppima,“ meenutab Raul. Võrdluseks lisab ta, et Pirita koolist läks terve lennu peale edasi õppima vaid üks lõpetaja.

Püüeldes unistuste poole

Keskkooli ajal tekkis Raulis suur huvi kino vastu. Tallinna kinodesse tuli iga nädal 4-5 uut filmi, mis olid noormehel hiljemalt teisipäeva õhtuks läbi vaadatud. „Võtsin kinoprogrammi ette ja panin endale ajakava paika,“ meenutab ta naerusui ja lisab, et kui mõni film hirmsasti meeldis, siis jõudis ta seda isegi mitu korda vaatamas käia: „Kinopilet ei maksnud ju tol ajal midagi, ainult mõni kopikas.“

Pärast keskkooli lõppu oli Raul Tammeti suur soov minna Moskvasse kinokunsti õppima. Just siis korraldati Tallinnfilmis töötava Lennart Meri eestvedamisel konkurss Moskvas asuvasse üleliidulisse filmiinstituuti. Seal oli kogu NSVL-ist tuhandeid tahtjaid mõnekümnele kohale. Raul võitis Tallinnfilmi konkursi, tema tööd tõlgiti ja saadeti Moskvasse. „Vastuvõtu eksamitele mind kahjuks ei kutsutud, sest ma ei läbinud loomingulist konkursi,“ nendib Raul, kelle arvates mängis kohtade jagamisel suur rolli ka onupojapoliitika. Alternatiivina soovitas Lennart Meri noormehel minna vastuvõtukatsetele Panso-kooli (*Tallinna Riikliku Konservatooriumi lavakunstikateeder – toim.*). Ütles, et hiljem saad vaadata, mida edasi teha. Pärast Panso-kooli lõpetamist sai Raul tänu Lennart Merile suunamise Tallinnfilmi. Hiljem täiendas end Moskvas režissöörina. Üheks oma lemmikumaks saavutuseks peab Raul Tammet filmi „Kiri Giuliale“, mis valmis kursusetööna 1978. aastal Carlo Montella novelli ainetel. Filmi peaosa täitis Lembit Ulfsak.

Tallinnfilmis töötamise aeg ei olnud Raulile kerge, sest sageli lükati tema stsenaariumid tagasi, kuna need ei sobinud kokku nõukogude ideoloogiaga. Suurimad realiseerimata jäänud projektid olid Karlis Skalbe muinasjutu põhjal valminud rokkooper „Põhjaneitsi“ ja Jaan Krossi novellide põhjal tehtud film „Grammatika“. „Ma ei saanud teha seda, mis mulle meeldis,“ räägib Raul pettumusega. See, mida teha lubati, teda ei huvitanud ja tundus isegi Saatana teenimisena. Nii otsustas ta Tallinnfilmist lahkuda: „Põdesin seda küll kaua, aga muud võimalust ma ei näinud.“ Pärast seda on Raul pidanud erinevaid ameteid.

Teekond kogudusse

Kui Raul oli väike, rääkis vanatädi ikka emale, et laps tuleks viia ristimisele, kuid see jäi millegipärast tegemata. Raul ristiti alles täismehena ERSP (Eesti Rahvusliku Sõltumatuse Partei) suvepäevadel, kus Iisaku koguduse õpetaja Avo Kiir kutsus soovijaid ristimisele. ERSP-s oli hulga pastoreid, kellega Raul heal meelel suhtles. Pärast ristimist tundus talle leerimine asjade loomuliku jätkuna. Kuna sel ajal elas ja töötas ta Lääne-Nigulas, siis sai sealne pühakoda tema leerikirikuks.

Alles Toompeal lavakas õppimise ajal oli Raul teada saanud, et teisel pool toomkirikut on olemas ka üks kõrgem vaimulik õppeasutus. Kui ta seda varem oleks teadnud, oleks temast võinud saada hoopis vaimulik. Raul on üsna kindel, et on tollal Toompeal korduvalt kõnдинud enese teadmata mööda ka Tiit Salumäest, kes töötas sellel ajal konsistooriumis raamatukogujuhatajana. Aga elutee viis mehed kokku alles hiljem, kui Raul Tammet tutvus oma praeguse abikaasa Lehtega, kes oli Haapsalu koguduse liige. Lehte kodu Sinalepal sai paari ühiseks koduks. Selleks, et ei peaks pühapäeviti käima erinevates kirikutes – üks Lääne-Nigulas, teine Haapsalus – otsustas Raul minna üle Haapsalu koguduse liikmeks: „Tiit kutsus ja otsus saigi tehtud.“

Kuna Raulil olid vastavad oskused, siis käis 2000ndate aastate alguses õpetaja Tiit Salumäe talle välja mõtte teha kirikus teatrit. Oli olemas ruum, olid inimesed ja vastavalt sellele tuli valida sobiv tükk. Ühisprojekti kaasati Randlase harrastusteatri näitlejad. 2002 jõudis Jaani kirikus publiku ette „Thomas Becket“ (Jean Anouilh' näidendi „Becket ehk Jumala au“ järgi) ja 2003 „Karmeli tütrede“ (Georges Bernanosi „Karmeliitide dialoogide“ järgi). Mõlemad tükid sobisid Rauli arvates väga hästi

kirikuruumi. Viimasele tükile Sirje Kaasiku poolt loodud imeilus muusika hakkas elama oma elu ja sellest sai „Missa brevis“. Ka muusikal on olnud oma roll Rauli sidemeteloomises kirikuga, sest Sonore kooris lauldes toimus suurem osa kontserttegevusest pühakodades.

Küsimusele, mis on Rauli jaoks koguduseelust kõige eredam mälestus, vastab ta, et eredaid mälestusi on palju. „Linnakirik on ikka linnakirik,“ kiidab Raul Haapsalu kogudust. „Tiit paneb kõik asjad struktuurselt tööle. Kogudus on tugev.“

Kirik kui vaimne ankur

Raul Tammet peab lugu sellest, et ajalooliselt on Eesti rahvas oma valikutes pannud esikohale luteri kiriku. „See sobib meie rahva natuuriga ja see on mullegi kontimööda,“ hindab ta, kuid arvab siiski, et praegu on ühiskonnas palju uskmatus ning kirik vajaks rohkem vaimulikest isiksusi, kes tänapäeva inimest kõnetavad. Raul on veendunud, et uskmatust on ateismi vili ja nõukogude pärand ning seda on raske inimestest välja kasvatada. „Abi oleks kultuuri ja hariduse arendamisest. Kirikud vajaksid tugevaid töötajaid,“ pakub ta. Samuti peab ta vajalikuks, et kogudused kaasaksid oma töös noori pereemasid.

2015. aastal liitus Raul Tammet õpetaja Tiit Salumäe soovitusel EELK Usuteaduse Instituudis pakutava jutlustajakoolitusega, kuid ootamatu raske haiguse tõttu jäid õpingud pooleli. „Hiljem ei olnud jõudu jätkata,“ nendib Raul kahetsustundega.

Kuigi Raul Tammet on palju ringi reisinud ja maailma näinud, ei tahaks ta elada kuskil mujal kui Eestis. „Minu lemmikkoht on Sinalepa,“ kinnitab ta. Kui saaks veel teha ühe pikema reisi, siis sooviks ta minna veelkord Iisraeli. Hea meelega on ta alati oma reisidel külastanud ka kirikuid.

Kokkuvõtvalt kinnitab Raul, et kirik on olnud tema elu juhtlõng. „See on aidanud ja olnud vaimne ankur. Tänu kirikule ei ole ma libastunud,“ lausub ta tänumeeles.

Maria Strauss

LUGEMISELAMUS.

Raamatututvustus:

Heli-Ann Seervald „Saare talu lood“, Eesti Raamat 2014, 128 lk.

Raamatuga on võimalik tutvuda ja seda väga soodsalt osta Rahva Raamatu veebipoest aadressil <https://www.rahvaraamat.ee/p/saare-talu-lood/591645/et?isbn=9789949525584>.

Heli-Ann on olnud Haapsalu elanik ja meie segakoori liige juba 2 aastat. Ta kirjutab oma raamatu tutvustamiseks:

„Eestimaa – mu sünnimaa! Kunagi läksin siit, sest muud võimalust ei tundunud siis olevat. Läksin üksi ja kedagi ees ootamas polnud. Maha jäid mulle kallid – ema, lapsed ja lapselapsed.

Eestimaalt eemal olles tundsin, et soovin talletada ja edasi anda oma pere soojuse, armastuse, kannatlikkuse ja rõõmsameelsuse raamatu kujul.

Valisin tutvustuseks katkendi, milles tegelasteks 6-aastane Stella, 12-aastane Sten, isa ja vanavanaema, kes selle aasta jaanuaris oleks saanud 90-aastaseks. Katkendis on veel juttu 2-aastasest Stevenist, jänku-Jussist ja koer Pandast.“

KANAD TYNNIS JA LEHMAD VILJAS

Algul helistas issi vanavanaemale ja küsis, kuidas ta tervis on ja kas ta jaksab mõned nädalad meiega olla ja siis helistas emme ka ja see oli kõik enne, kui Panda Jussi ära sõi.

Ühel hommikul hakkasime me vanavanaema poole sõitma.

Me sõitsime tükk aega ja minul hakkas igav, sest tagaistmel istuja ei saa teistega palju rääkida, peab ainult aknast välja vaatama ja ootama, millal kohale jõutakse. Natuke ikka saab rääkida, aga palju autojuhti segada ei tohi, sest muidu võib õnnetus juhtuda.

Me sõitsime terve tunni ja kohale jõudes läks issi vanavanaema juurde sisse ja meie jäime autosse ootama, sest me pidime kohe tagasi hakkama sõitma.

Issi tuli uuesti välja ja pani lillepotid minu kõrvale autosse. Ma nägin, et vanavanaema vaatas oma aknast ja lehvitas. Me lehvitasime vastu.

Issi küsis, kas me jalgu sirutada ka tahame või juua või midagi, aga mina ei tahtnud midagi. Stennu läks välja ja küsis, kas issil abi on vaja.

Issi noogutas ja ütles, et Stennu võib tulla asju kandma ja Stennu läks.

Autouks oli lahti jäänud ja minul hakkas jahe, sest õues oli tugev tuul ja soe läks autost välja.

”Pange uks kinni!” hüüdsin mina, aga keegi ei kuulnud ja ma ei saanud turvarihma ka lahti.

Issi tuli uuesti ja tegi tagant autoluugi lahti.

”Issi, miks te jätate ukse lahti. Mul on külm.”

”Aga Stella, tee rihm lahti ja tõmba uks kinni,” ütles issi.

”Ma ei saa, lilled on ees,” ütlesin mina ja tundsin, et tuju läheb pahaks.

”Selge,” ütles issi ja pani ukse kinni.

Siis tulid Stennu ja vanavanaema ja issi ütles Stennule, et ta istuks taha ja me hakkasime tagasi sõitma.

”Tere, kallis Stella,” ütles vanavanaema ja keeras ennast eesistmel ringi.

”Tere, vanavanaema,” ütlesin mina. ”Tead, et meil pole enam Jussi.”

”Ohoo, mis Jussiga juhtus?” tahtis ta teada.

”Tead, Panda sai Jussi kätte ja sõi ta ära,” ütlesin mina ja tundsin, et pisarad hakkavad uuesti silma tulema.

”Oi, kallis lapseke, mul on nii kahju. Ta oli tore jänku. Kuidas see juhtus?”

”No Juss oli puuriga õues ja Steven tegi puuriukse lahti ja Panda sai Jussi kätte ja sõigi ära.”

”Mis sa räägid?”

”Jah, Stevenit ei tohi üldse silma alt ära lasta. Ta saab kohe millegagi hakkama,” ütlesin mina ja hakkasin uuesti aknast välja vaatama, sest Jussist rääkimine teeb ikka veel haiget.

”Tead, teie Steven on pisike poiss ja temale võib andeks anda, aga vahel teevad suured poisid niisuguseid rumalaid asju, et lase aga olla.”

”Missugused poisid?” tahtsin ma teada.

Stennu keeras ennast ka eesistmel ringi ja küsis:

”Missuguseid rumalaid asju?”

”Vaata,” jätkas vanavanaema, ”minul oli 3 venda ja nad kõik olid minust vanemad.”

”Kas siis, kui sa väike olid?” küsisin mina.

”Stella, ole kuss, las vanavanaema räägib!” manitses Stennu.

”Jah, ma olin siis umbes sinuvanune, Sten, kui minu vennad otsustasid meie kanad üle lugeda. Meil oli minu isakodus peaaegu sada kana ja poisid tahtsid kindlaks teha, kas on ikka sada.”

”Mismoodi?” küsis Stennu.

”Meie maja küljes oli ait ja aidas oli suur tühi viljatünn. Sellele käis kaas peale ja poisid hakkasid kanu püüdma ja sinna tünni panema. Igavene kisa ja kaagutamine oli õues lahti.”

”Aga kus sinu issi ja emme olid, kui poisid kanu püüdsid?” tahtsin ma teada. ”Kas sinu emme oli ka töö?”

”Isa ja ema olid läinud linna turule mune ja piima müüma. Poisid pidid lehma karjatama ja minul tuli kanu toita, aga me unustasime need asjad hoopis ära.”

”Kas sinu emme ei kutsunud kedagi teie juurde?” küsisin mina.

”Teistes taludes olid vanavanemad kodus lastel silma peal hoidmas, aga minu ema oli vaenelaps ja isa vanemad olid surnud. Meil polnud kedagi abiks ja poisid olid juba suured mehed. Kõige vanem vend oli minust 9 aastat vanem.”

”Mis see tähendab: vaenelaps?” tahtsin mina teada. ”Kas tema issil ja emmel polnud võimalik talle midagi osta?”

”Äh, totu oled või!” hüüdis Stennu. ”See tähendab, et tal polnudki isa ja ema.”

”Kas nad olid ära läinud?”

”Ei,” ütles vanavanaema. ”Sel ajal, kui minu isa ja ema olid noored, oli palju haigusi ja sõdu. Tihti anti lapsed sugulaste kasvatada ja kui sugulasi ei olnud, siis pandi nad vaestemajja. Minu ema kasvas ülesse tema tädi.”

”Oi, kui kahju. Kas ta nuttis väga oma ema ja isa järele?” uurisin mina.

"No Stella, lase vanavanaema räägib lugu edasi, mis sa segad kogu aeg vahele," ütles Stennu.

"Siis, kui mina olin laps, siis täiskasvanud oma tundeid meie, laste, juuresolekul välja ei näidanud, Stella. Aga poisid tassisid muudkui kanu tunni ja ühekorraga nägid nad, et isa ja ema on juba poolel koduteel.

Oi, kus poistel hakkas äkki kiire. Järsku tuli neile meelde, et nad pidid lehma karjatama ja lehmad oli selle ajaga tea kus kohta läinud. Poisid jooksid nii, et maa müdises lehma otsima ja mina silkasin maja taha kaasikusse, sest ma kartsin, et ema annab mulle kere peale, kui kätte saab."

"Miks ta sulle kere peale pidi andma, sina ju kanu tunni ei tassinud?" ütles Stennu.

"Ma ei tahtnud talle ainsana ka kätte jääda. Otsustasin, et kui poisid koju tulevad, siis tulen välja."

"Mis siis sai?" tahtsin ma teada.

"No mis siis ikka sai. Lehmad olid naabri kaerapõllus ja isa pidi koti teradega kaasa võtma ja nad sealt koju tagasi meelitama.

Tead, mul on veel praegugi see pilt silme ees, kus isa tuleb mööda põlluteed ees ja lehmad reas tema järel. Isa muudkui kutsus neid: Mustik, Lillik, Lehti, Loore, tulge aga tulge, lähme ilusasti koju."

"Sul oli siis nii hea issi," ütlesin mina.

"Jah, minul oli tõesti üks haruldane isa. Tema ei öelnud kellelegi kunagi halba sõna ega karistanud kedagi. Meile aitas juba sellestki, kui isa meile kurjalt otsa vaatas. Rohkem polnud vajagi. Ema oli see, kelle käest me udida saime."

"Aga mis kanadest sai. Kas neid oli seal 100?" tahtis Stennu teada.

"Kus sa sellega. Ema kuulis, et kanad kaagutavad kusagil. Läks siis hääle peale vaatama ja leidis nad aidas tünnist. Osa kanadest oli juba surnud. Õnneks poisid ei jõudnud sinna kogu kanakarja kokku tassida, muidu oleks rohkem kahju tulnud."

"Aga mis poistele tehti?" küsisin.

"Mis neile ikka tehti. Eks nad ema käest sugeda said ja kanu pandi kitkuma ka, sest suveaeg oli ja liha ei saanud raisku lasta."

"Vanavanaema, tahad, ma loen sulle ühe luuletuse?"

"Loe, loe lapseke," ütles ta.

„Meie kiisul kriimud silmad.

Istus metsas kännu otsas.

Kepp oli käes ja piip oli suus.

Kutsus lapsi lugema.

Kes ei mõistnud lugeda, see sai tukast sugeda.

Aga kes mõistis lugeda, sellele ta tegi pai.“

"Näe kui ilus luuletus, aga mina tegin ka luuletuse. Tahad, ma loen?"

"Jah, kas sa ise tegid?"

"Jah, ise tegin, mis vanal inimesel ikka muud teha. Aega on ja mõte veel jookseb." Ja vanavanaema luges:

"Kui oled veel noor ja elu sind vajab,

ees ootavad mees, lapsed ja maja.

Kui möödas on aeg ja valge on juus,

sul puuduvad hambad, proteesid on suus,

sul väriseb käsi ja kortsus on palg,

elukaaslaseks kepp, muidu komistab jalg.

Ole rikas või vaene,

elu asu ei anna

ja tervist ta endaga kaasas ei kanna.

Olgu sul hea või olgu sul paha,

noortele jalgu ka jääda ei taha."

Ma nägin kuidas issi hakkas ühe käega roolima, sest ta tahtis vanavanaema käest millegipärast kinni hoida.

Issi ohkas ja vanavanaema pühkis vaba käega silmi.

Stennu keeras pea ja hakkas aknast välja vaata.

"Vanavanaema, kas sinul on proteesid?" küsisin mina.

"Jah, lapsuke, on küll."
 "Vanavanaema, aga kas sinu isa elab veel?" tahtsin ma teada
 "Ei, kallis laps. Minu isa on juba ammu surnud. Ta suri siis, kui sinu memme oli 5-aastane."
 "Aga kas sinu emme elab?"
 "Ei, Stella. Minu ema suri siis, kui sinu memme oli kaheksa-aastane."
 "Siis ta ei saanudki oma vanaemaga palju juttu ajada?"
 "Jah, sinu memme ütles alati, et tal on nii väga kahju, et ta oma vanaemaga kauem koos ei saanud olla."
 "Aga vanavanaema, kas sina sünnitasid minu memme?"
 "Jah, Stella. Mina sünnitasin sinu vanaema."
 "Ja memme sünnitas minu issi?"
 "Jah, aga enne sinu issit sünnitas memme sinu onu."
 "Nii nagu minu emme sünnitas kõigepealt Stennu ja siis minu ja siis Steveni?"
 "Just nii."
 "Aga vanavanaema, räägi veel sellest, kui sa laps olid."
 "No mis ma siis veel sulle räägin, kohe ei tulegi kõike meelde."
 "Stella," ütles issi, "anna vanavanaemale natuke puhkust ka. Varsti jõuame koju. Sa palu, et vanavanaema sulle homme uue loo räägib."
 Kui me koju jõudsim, jooksis Panda meile juba poolele tee vastu ja hakkas auto kõrval traavima.
 "Näe, kus koer," ütles vanavanaema, "ime, et ta niimoodi auto alla ei jää."
 "Olemegi kodus," ütles issi.
 Ja me olimegi jälle kodus.

Heli-Ann Seervald

KÕIKJALT KOSTAB SU KÕNE.

Uue rubriigi sisuks on kõrvutada kuulsate ja tuntud inimeste, nii Jumala sõprade kui vaenlaste sügavasisulisi mõttemateriale Pühakirja salmidega ning juhtida lugeja tähelepanu sellele, kuidas Jumal räägib meiega kõigi meie kaasinimeste läbi.

"Ole selline, nagu soovid näida." Sokrates.

"Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te puhastate karika ja liua väljastpoolt, aga seest on need täis riisumist ja aplust!" Mt 23:25.

Vanakreeka filosoof Sokrates elas ja õpetas 5. sajandil eKr demokraatia hällis Ateena linnriigis, kust väidetavalt ei lahkunud oma elu jooksul mitte kordagi. Nagu Jeesuski ei pannud ta oma õpetustest midagi kirja, seda tegid tema õpilased. Kristlikku teoloogiat väga suurel määral mõjutanud filosoof Platon oli Sokratese õpilane.

Sokratese filosoofias olid olulisel kohal väärtused ja eetika ja tema mõtteavaldustel väga suur sisenduse mõju, kuna tema teod ja eluviis olid nendega kooskõlas. Sokrates on nimetatud „kristlaseks enne Kristust“. Paraku hävitab inimkond väga sageli oma parimad pojad ja tütred, nagu juhtus ka tolleaegse maailma kõige demokraatlikumas riigis Ateenas: Sokratese süüdistati noorsoo kõlbelises rikkumises ning ta hukati, lastes tal juua surmaputkest valmistatud mürgijooki.

PIIBLIVIKTORIIN.

1. Kui Jumal oli Iisraeli rahvale teinud teatavaks oma 10 käsku, kutsus Ta Moosese üles enda juurde Siinai mäele, et anda talle oma Seadus ja käsud kivilaudadele kirjutatuna. Kui kaua viibis Mooses (ilmselt nii söömata kui joomata) mäel Jumala ligiolus?
2. Vanas Testamendis räägitakse arvututest Iisraeli ja Juuda kuningatest, kellest ühed olid meelevärsed Jumalale ja teised mitte. Kõigist neist üht kuningat nimetatakse Jeesuse

prototüübiks ehk eelkujuks, kuna tema kaudu andis Jumal oma äravalitud rahvale töotuse Messia tuleku kohta ning Jumala antud prohvetikuulutuses samastatakse seda kuningat Jeesusega. Kes on see kuningas?

3. Vanas Testamendis antakse ühele prohvetile nägemus, kus Jumal istub troonil koos oma taevase õukonnaga ning inglid kiidavad Teda, hüüdes: „Püha! Püha! Püha!“. Sellel piiblitekstil põhineb ka meie kirikus kasutatava armulauaalurgia üks osa, mida nimetatakse Sanctuseks (*sanctus* – ladina keeles „püha“), kus kogudus laulab: „Püha, püha, püha on meie Jumal, me Issand Seebaot...“. Kes oli see prohvet?
4. Jeesuse järel käis Tema maapealse teenistuse ajal suur rahvahulk. Neist 12 moodustasid Tema lähema jüngrite ringi, keda Ta nimetas apostliteks ja kellest kõik peale Juudas Iskarioti said hiljem noore kristliku Kiriku juhtideks. Kuid Tema kõige lähema ringi moodustasid 3 jüngrit, kes ainsana olid tunnistajateks Jeesuse elu erilistele sündmustele: 12-aastase tüdruku surnuist ülesäratamisele, kirgastamisele Muutmise mäel ning palvevõitlusele Ketsemanis enne ristile minekut. Kes olid need 3 jüngrit?
5. Jeesus õpetas, et juba väga väikesest usust piisab, et teha Jumala tahtmist. Oma õpetuse ilmestamiseks võrdles ta väga väikest usku ühe väga väikese asjaga. Millega?

Vastused:

1. 40 päeva ja 40 ööd (2Ms 24:18).

2. Taavet (2Sm 7:16; Ps 89:21-38).

3. Jesaja (Js 6:1-4).

4. Peetrus, Jaakobus ja Johannes (Mk 5:37; Lk 9:28; Mk 14:33).

5. Sinepiivakesega (Mt 17:20; Lk 17:5-6).

JUHTSALM, MÖTISKLUS JA PALVE.

**Sellepärast ma jooksen, aga mitte nagu pimesi;
ma võitlen, aga mitte nagu tuult pekstes. 1Kr 9:26**

Apostel Paulus võitleb, nii nagu Issand meid tegema kutsub ja nagu ka Paulus ise kutsub oma kirjades tegema kõiki usukaaslasi; ta võitleb usu ja armastuse eest ja patu vastu. Meie juhtsalmis kasutab apostel piltlikku kõnet, võrreldes usuvõitlust sportlaste rusikavõitlusega olümpiamängudel. See on väga raske võitlus, mis ei meeldi meie lihalikule loomusele, kuna see peab võitluse tagajärjel surema. Seetõttu tuleb võidelda väga targalt, mitte nagu tuult pekstes – see tähendab mitte tehes asju, millel pole mingit mõtet ja mis ei vii kuskile. Loomulikult üritab ka vana kuri igati meid takistada ja väärale rajale juhtida.

Väga paljud kristlased ongi võitlust oma patuga vääriti mõistnud ja arvavad, et see tähendab patu varjamist kaasinimeste eest. Paraku nad ise seda ei taipa ja mõtlevad siiralt, et nii see „liha tegude suretamine“ käibki. Loomulikult on sel juhul tegemist peamiselt mõttepattudega. Näiteks auahne inimene hoidub igati välja näitamast, et januneb teiste tunnustuse järele ning kaasinimeste kiituse või kriitika puhul manab ette ükskõikse näo, nagu ei läheks ei kiitus ega laitus talle korda. Kiitjatele ta koguni ütleb: „Mitte mina, vaid Jumal!“ Paraku on tema südame olukord hoopis teistsugune. Uhke inimene hoidub näitamast oma üleolekut ning tõstab avalikult esile just neid, kes on temast tunduvalt vähemvõimekad, vähem tublid või vähem pühendunud. Südames ta aga pahandab, kui neid viletsamaid rohkem hinnatakse kui teda ennast. Kohut mõistev kristlane hoidub kedagi avalikult süüdistamast ning kui kellegi kurje tegusid hukka mõistetakse, kutsub sageli teisi korrale sõnadega: „Me kõik oleme patused ja vajame meeleeparandust!“ Keegi ei tea, milline kritiseerimine toimub pidevalt tema südames.

Loomulikult pole sellisel „võitlusel“ mingeid positiivseid tulemusi. Aga mida siis teha, mis siis oleks tõhus, mis aitaks? Üks mõistujutt räägib, kuidas vana indiaanlane õpetab väikest poissi: „Sinu sees elab kaks hunti, hea ja kuri. Need hundid pidevalt võitlevad teineteisega kuni sinu elupäevade lõpuni.“ – „Aga kumb võidab?“ küsib poiss. – „Võidab see, keda sa toidad,“ vastab vana tark mees.

Jääb üle vaid imestada ja imetleda, kui targalt, täpselt ja tabavalt on selles loos edasi antud kristliku usuvõitluse sisu, võitlus meie uue ja vana pärispatust rikutud loomuse vahel, ning nõuanne, mida teha, et võidaks hea hunt.

Kui lõpetame ühe hundi toitmise, jääb see nälga, muutub nõrgaks ning ei suuda enam midagi. Peaksime end mõnda aega jälgima, millised on need mõtted ja soovid, mis on kurja hundi toiduks ning siis neile range veto peale panema. Esimese mõttevirvendusegi puhul peaksime resoluutselt keelduma sellega kaasa minemast, seda „mõtlemata hakkamast“, seda nautimast. Kui me seda otsekohe ei tee, tekivad emotsioonid, mis alati iga mõttega kaasnevad ja seda võimendavad ning emotsioonidel on tohutu jõud, siis on mõttest loobumine juba kordades raskem. Vastukaaluks tuleb head hundi hoolikalt toita ja selleks on Issand ise kinkinud meile rohkesti võimalusi: palve, eriti tänu- ja eestpalve, Pühakiri, selle üle mõtisklemine ning ellu rakendamine, armulaud, koguduse osadus, armastuse teod, Jeesusest tunnistamine, hea vaimulik kirjandus, head vaimulikud laulud ja veel palju muud.

Aga kui mõlemat hundi näljutada? Kurja teha ei tahaks, aga palvetada ja Pühakirja uurida ja kirikus käia väga ei viitsi. Õnneks pole see võimalik: kes teab, mis on hea ja õige, kuid jätab selle tegemata, sellele on see patt, ütleb Issanda vend Jaakobus. Jättes hea hundi nälga, toidame eneselegi märkamatuks kurja. Ja võitlema peab elupäevade lõpuni? Jah, vana loomus jääb meie isiksuse osaks surmani, kuid näljutades muutub see nii nõrgaks, et peame vaid valvel olema, et ta kuskilt uut energiat ammutada ei saaks. Ja kui võitleme koos Kristusega, siis teame, et võitleme Võitja poolel.

**Issand Jeesus Kristus, meie Päästja!
Me täname Sind,
et Sa meid nii kõrgelt hindad:
Sina kingid meile võimaluse
osaleda koos Sinuga kurja võitmises.
Ainult nõnda õpime tõeliselt mõistma
ja eristama head ja kurja,
mitte Sinu keelu vastaselt
teadmiste puu vilja süües.
Me täname Sind, Issand, et koos Sinuga
suudame kannatadagi rõõmuga.
Me täname, et Sinuga koos olles
on meil kõik, mida vajame ja igatseme.**

Karin Teder

SÜNNIPÄEVAD JUULIS.

1. juuli	Riina Mahla Krista Vilta Johannes Barndök	
2. juuli	Arnold Korjus	90
3. juuli	Liisa Ojaveer Marlon Olenko Kaspar Sähk	
4. juuli	Laura Jalakas Toivo Vaarmann	
5. juuli	Ronan Billi Vunk	
6. juuli	Sirvi Eslas Helis Alp	85
7. juuli	Maie Laadoga	90
8. juuli	Marje Hiie Emma Jämsa	
9. juuli	Madis Taavits	

10. juuli	Milvi Parv	85
	Anu Turu	55
12. juuli	Kairo Kliss	5
13. juuli	Elvi Varik	81
	Märt Tohver	
	Sandra Hansen	
14. juuli	Merili Kasepalu	
	Martin Palts	
16. juuli	Mirjam Heina	
	Jane Madi	
18. juuli	Marten Borman	
19. juuli	Jaanus Rankla	45
20. juuli	Elve Pärtel	89
	Allan Martin	
	Kristen Leemet	
	Karoliina Huul	
21. juuli	Ada Krevon	88
22. juuli	Rutt-Regina Kelviste	
	Mare Tereping	
23. juuli	Marii Kasepalu	20
	Elsbeth Kiisk	
	Paula Lood	
24. juuli	Moonika Dokka	
25. juuli	Jakob Hüdsi	
26. juuli	Sigrid Veske	
	Kati Pillesaar	
27. juuli	Kristjan Tamm	
28. juuli	Ülo Krevon	87
	Marii Kalda	
29. juuli	Helme Kariis	74
	Sirje Pinsol	
	Iris Kalju	
30. juuli	Tiia Laar	
	Laura Huul	20
31. juuli	Sirje Johannes	
	Kaarel Pärn	

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE

KA NII VÕIB JUHTUDA,

Koguduseliige on tulnud külapreestri juurde pihile.

"Noh," küsib preester pärast pihilise pikka vaikimist, "mis meil seal siis on?"

"Mis seal ikka on," kõlab vastus.

"Noh," lõpetab preester pihi, "seal see siis nüüd on."

MEENUTUSI JUUNI KUUST.

Lääne praostkonna sinod toimus Haapsalus, 3. juunil

Suurküüditamise mälestuspäeval, 14. juunil kogunesime Alveri renoveeritud hauaplatsile ja peale mälestuspalvust Toomkirikus avati linnapea Hans Alveri näitus Raekojas.

Juuni kuus tähistasime mitmeid sünnipäevi. Õnnitlesime juhatuse esimees Madis Kütti 60ndal sünnipäeval ja koguduse vabatahtlikku abilist Jaan Kuzini 53. sünnipäeval.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on juuli kuus avatud reedeti kell 9 - 13.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

Kohtumine koguduse abiõpetaja Kristo Hüdliga palutakse kokku leppida telefon 56952758.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Diakoonia annetasmüük on avatud kokkuleppel – 53039835 Lia Salumäe.

Eesti kiriku elust saab lugeda <https://e-kirik.eelk.ee/>, <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirik on avatud teeliste laupäeviti kell 11-17 ja pühapäeviti kell 13 - 16.

Toomkirik on avatud pühapäeviti kell 10 - 13 ja muul ajal piiskopilinnuse muuseumi kaudu.

Teelistele on kirik avatud ettetellimisel haapsalu@eelk.ee

Piiskopilinnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristo Hüdsi E-post: kristo.hudsi@eelk.ee 56952758

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: salumae.lia@gmail.com 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovide, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

Jaani kiriku ajalooline tuulelipp.